

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/720/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6914211285
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6914211285.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom v Piešťanoch, Teplická č. 7434/147, IČO: 36 234 176, zastúpeného Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom v Trenčíne, Piaristická č. 707/25, IČO: 47 234 679, proti odporkyni Z. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom v B., S. č. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Námestie legionárov č. 5, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom v Lučenci, Janka Kráľa č. 5/A, v konaní o zaplatenie 522,06 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 6C/301/2014-55 zo dňa 28. 04. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania, spočívajúce v trovách jeho právneho zastúpenia v sume 230,32 € na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, vedený v I. banka, a. s. J., č. ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXX, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, p o t v r d z u j e.

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy odvolacieho konania vo výške 22,02 € do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol námietku navrhovateľa o neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka - Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Námestie legionárov 5, do konania na strane odporkyne; zamietol aj návrh navrhovateľa vo veci samej a navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania, spočívajúce v trovách jeho právneho zastúpenia vo výške 230,32 € na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka; odporkyni voči navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Výrok o trovách konania odôvodnil okresný súd § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“); vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne priznal právo na náhradu trov voči navrhovateľovi za tri úkony právnej pomoci v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb po 41,50 € (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie vo veci, zastupovanie na pojednávaní), spolu s tromi režijnými paušálmi po 8,39 €. Náhradu trov cestovného právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v súvislosti s jeho účasťou na pojednávaní okresného súdu (cesta z Lučenca do Rimavskej Soboty a späť, za 58 prejdejších km pri základnej náhrade 0,183 € za 1 km, spotrebe 5,3 litrov na 100 km a cene paliva 1,20 € za liter), teda cestovné vo výške 14,30 €, a z náhrady za stratu času vo výške 27,96 € (za dve polhodiny po 13,98 €). Odmena advokáta, cestovné náhrady a náhrada za stratu času vrátane 20 % DPH vo výške 38,39 €, predstavovali spolu sumu 230,32 €, ktorú okresný súd uložil navrhovateľovi uhradiť podľa § 149 ods. 1 O. s. p. na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne; odporkyni voči navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože jej v konaní žiadne trovy nevznikli.

Proti výroku rozsudku o náhrade trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal v napadnutom výroku rozsudok okresného súdu zrušiť. Odvolanie odôvodnil tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b) O. s. p.). Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 MCdo 5/2013 zo dňa 19. 03. 2014 a sp. zn. 6 MCdo 9/2013 zo dňa 20. 06. 2014, v ktorých vyslovil právny názor, že: „Tropy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných (skutkovo a právne takmer totožných) veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní, vyhotovených advokátom, mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej - ktorej veci, nemožno považovať za tropy nevyhnutne (účelne) vynaložené na riadne uplatnenie alebo bránenie práva na súde.“

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý výrok okresného súdu o trovách konania potvrdiť. Jeho vstup do konania bol opodstatnený, prvostupňový súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol v dôsledku jeho aktivity, po jeho vstupe do konania a vzhľadom na jeho argumentáciu v písomnom podaní (02. 03. 2014) a na pojednávaní (28. 04. 2014), ktoré boli účinným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v súdnom konaní. Navrhovateľ podal na súd nedôvodný návrh, čím spôsobil vedľajšiemu účastníkovi tropy konania, ktoré mu vznikli a na zaplatenie ktorých prvostupňový súd správne navrhovateľa zaviazal. Pokiaľ by združeniu nebola súdmi priznávaná náhrada trov právneho zastúpenia tam, kde na to vznikol zákonný nárok, viedlo by to následne k ohrozeniu, až znefunkčneniu jeho aktivít, čo by vyhovovalo ekonomickým záujmom navrhovateľa, ako aj ďalším dodávateľom s obdobnými aktivitami, ako má navrhovateľ. Navrhovateľ svojimi neúspešnými „pokusmi“, ktoré spočívajú v nedôvodných nárokoch na súdoch, spôsobuje tropy konania, ktoré by mal byť v prípade jeho neúspechu povinný nahradiť úspešnej protistrane, v tomto prípade vedľajšiemu účastníkovi. V predmetnej veci neexistujú žiadne zákonné dôvody ani žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo možné náhradu trov konania úspešnému vedľajšiemu účastníkovi nepriznať. Práve navrhovateľ podáva obdobné formulárové návrhy v stovkách súdnych konaní, za ktoré si uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia. Zdanlivá rutinnosť podaní vedľajšieho účastníka vyplýva len z reakcie na formulárové a obsahovo takmer totožné úkony inkasnej spoločnosti. Podania vedľajšieho účastníka, týkajúce sa určitého súdneho konania za účelom ich efektívnosti, nie je možné vypracovať bez kvalifikovanej analýzy veci, ktorej zodpovedá vysokoškolské právnické vzdelanie. Vedľajší účastník, ako občianske združenie, zložené prevažne z laikov v oblasti práva, má právo vystupovať v súdnom konaní proti dodávateľom zastúpené advokátmi, a to na základe princípu „rovnosti zbraní“. Vedľajší účastník uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 22,02 €.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

V zmysle § 142 ods. 1 O. s. p., súd prizná účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Z obsahu predloženého spisu je zrejmé, že navrhovateľ si v konaní voči odporkyni uplatnil nárok na zaplatenie sumy 522,06 € s príslušenstvom titulom neuhradenej časti úveru, poskytnutého na základe úverovej zmluvy č. 3804008634 zo dňa 02. 04. 2008. V priebehu konania (18. 09. 2014) doručil vedľajší účastník okresnému súdu elektronické podanie, ktorými oznámil svoj vstup do konania na strane odporkyne; vo vyjadrení (02. 03. 2015) poukázal na spotrebiteľský charakter vzťahu, založeného zmluvou o úvere č. 3804008634; v rámci úverovej zmluvy malo dôjsť medzi zmluvnými stranami aj k uzatvoreniu zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru I. a II., a to s úverovým rámcom a pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v úverových podmienkach spoločnosti; dodávateľ touto praktikou vnútil spotrebiteľovi aj iný úkon, než ten, ktorý bol v čase podpisu zmluvy vo sfére jeho záujmu a aj napriek tomu, že odporkyňa úverovú zmluvu podpísala, je možné prijať záver o tom, že táto nemala v úmysle okrem predmetnej úverovej zmluvy uzatvoriť aj zmluvu o revolvingovom úvere, a preto ju treba považovať za absolútne neplatný právny úkon pre nedostatok vôle odporkyne; zdôraznil, že pre absenciu individualizácie zmluvy o revolvingovom úvere v zmysle § 4 ods. 2, 3 zákona č. 258/2001 Z. z. a s tým súvisiacim nedostatkom písomnej formy, predpísanej zákonom, nedošlo k uzatvoreniu platnej zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere medzi účastníkmi; navrhovateľom boli odporkyni poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 995,75 €, zaplatila mu 1080,84 €; v dôsledku absolútnej neplatnosti zmluvy

o revolvingovom úvere nemá navrhovateľ nárok na zaplatenie žalovanej sumy; vedľajší účastník žiadal návrh zamietnuť a zároveň si uplatnil náhradu trov konania za dva úkony právnych služieb. Dňa 28. 04. 2015 sa uskutočnilo pojednávanie v neprítomnosti právneho zástupcu navrhovateľa a odporkyne; právny zástupca vedľajšieho účastníka na pojednávaní žiadal návrh navrhovateľa v plnom rozsahu zamietnuť najmä preto, že absentovala sloboda vôle dlžníka na uzavretie revolvingovej zmluvy, pričom navrhovateľ by sa mohol domáhať plnenia len titulom bezdôvodného obohatenia, avšak odporkyňa mu zaplatila viac ako jej bolo poskytnuté, preto je potrebné jeho návrh zamietnuť. Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom zamietol námietku navrhovateľa o neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania na strane odporkyne a následne zamietol aj návrh vo veci samej a rozhodol o trovách konania

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, pretože predmetný právny úkon uzavrela odporkyňa ako spotrebiteľ. Vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov. Pre správne rozhodnutie o odvolaní je potrebné primárne zodpovedať na otázky, či vedľajší účastník, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa, je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastúpením môže vzniknúť právo na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia.

Účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania podľa § 93 ods. 2 O. s. p. (účinného do 31. 12. 2014, a teda v čase uskutočnenia procesného úkonu vedľajšieho účastníka) nastávajú okamihom doručenia oznámenia o jeho vstupe súdu; výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane nie je potrebný; prípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania súd z vlastnej iniciatívy neskúma; dôvodom neprípustenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania je len výslovný nesúhlas podporovaného účastníka, ktorý tento oznámi súdu po doručení oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania; následný súhlas podporovaného účastníka sa vyžaduje len vo vzťahu ku konkrétnym procesným úkonom vedľajšieho účastníka, ktoré v konaní vykoná (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/188/2012 zo dňa 05. 02. 2013). Z ustanovenia § 93 ods. 4 O. s. p. vyplýva samostatné procesné postavenie vedľajšieho účastníka v konaní porovnateľné s postavením účastníka konania vo vzťahu k procesným právam a procesným povinnosťami.

Z ustanovenia § 93 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky č. 10a k ustanoveniu § 93 ods. 2 O. s. p.) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže § 93 ods. 2 O. s. p. je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k § 93 ods. 1 O. s. p. špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania, vyplývajúcej z § 93 ods. 1 O. s. p., ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania. Z toho jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, vedľajší účastník má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník s tým, že nemusí preukazovať svoj právny záujem na jeho výsledku, pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporkyne (spotrebiteľa), mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava, uvedená v § 93 ods. 2 O. s. p..

Z § 93 ods. 4 prvá veta O. s. p., podľa ktorého vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu účelne vynaložených trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Súčasne platí, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Pre účely rozhodnutia o náhrade trov konania (predmet odvolacieho konania) bolo potrebné zistiť, ktorý z účastníkov a v akej miere mal v konaní úspech z dôvodu, že v sporovom konaní rozhoduje súd o trovách konania v zásade podľa výsledku sporu (zásada úspechu).

V predmetnom prípade bola pri rozhodovaní o náhrade trov konania na mieste aplikácia § 142 ods. 1 O. s. p., teda priznanie náhrady trov konania podľa zásady úspechu v konaní. V zmysle tejto zásady súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Úspech v konaní treba chápať v procesnom zmysle, teda v závislosti od výsledku súdneho sporu. Navrhovateľ má procesný úspech v plnom rozsahu vtedy, keď súd v plnom rozsahu vyhovie jeho návrhu vo veci samej a vydá rozsudok v súlade s navrhovaným petitom. O plný úspech odporcu ide vtedy, keď súd návrh v celom rozsahu zamietne. Zamietnutím návrhu v celom rozsahu bola odporkyňa úspešná v plnom rozsahu a vzniklo jej právo na náhradu trov konania voči navrhovateľovi. Odporkyňa si však právo na náhradu trov konania neuplatnila, ani jej v konaní žiadne trovy nevznikli. Právo na náhradu trov konania vzniklo aj vedľajšiemu účastníkovi, vystupujúcemu na strane v konaní úspešnej odporkyne, ktorý bol v konaní zastúpený právnym zástupcom z radov advokátov a uplatnil náhradu trov konania za poskytnuté právne služby. Zo žiadneho ustanovenia právneho poriadku nevyplýva nemožnosť vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť právnym zástupcom z radov advokátov. Pri rozhodovaní o jeho trovách konania posudzuje súd len účelnosť ich vynaloženia. Zohľadňujúc skutočnosť, že návrh navrhovateľa bol v konečnom dôsledku zamietnutý aj na základe námietok proti nároku navrhovateľa, vznesených vedľajším účastníkom v jeho právne kvalifikovanom vyjadrení zo dňa 02. 03. 2015 a prednesených na pojednávaní dňa 28. 04. 2015, považoval odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, náklady vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, vynaložené na právnu pomoc, za vynaložené účelne.

Odvolací súd nesúhlasí s odvolacou námietkou navrhovateľa ohľadne neúčelne vynaložených trov právneho zastúpenia vzhľadom na tvrdený formulárový charakter podania vedľajšieho účastníka, pretože z jeho vyjadrenia zo dňa 02. 03. 2015 vyplýva, že obsahuje konkrétnu špecifikáciu uplatnenej pohľadávky a ďalšie relevantné údaje (suma úveru, konkretizácia zmluvy, výška sumy poskytnutých peňažných prostriedkov navrhovateľom, výška uhradenej sumy odporkyňou) potrebných na posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku navrhovateľa a tvrdených nedostatkov spornej spotrebiteľskej zmluvy; podanie vedľajšieho účastníka preto pre účely rozhodnutia o trovách konania odvolací súd nepovažoval za formulárové podanie.

V prejednávanej veci vzniklo vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne právo na náhradu trov konania voči navrhovateľovi, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za tri úkony právnych služieb - 1. prevzatie a príprava zastúpenia dňa 20. 02. 2015 v sume 41,50 € spolu s režijným paušálom v sume 8,39 €, 2. vyjadrenie vo veci samej zo dňa 02. 03. 2015 v sume 41,50 € spolu s režijným paušálom v sume 8,39 € a 3. účasť na pojednávaní dňa 28. 04. 2015 v sume 41,50 € spolu s režijným paušálom v sume 8,39 €, k tomu náhrada cestovného vo výške 14,30 € (za cestu z Lučenca do Rimavskej Soboty a späť, za 58 prejetých km pri základnej náhrade 0,183 € za 1 km, spotrebe 5,3 litrov na 100 km a cene paliva 1,20 € za liter), a náhrada za stratu času vo výške 27,96 € (za dve polhodiny po 13,98 €), čo spolu predstavuje trovy konania vedľajšieho účastníka vo výške 230,32 € vrátane 20 % DPH, ktoré je navrhovateľ v zmysle § 149 ods. 1 O. s. p. povinný zaplatiť právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporkyne. Navrhovateľ v odvolaní nenamietal výšku trov konania; odvolací súd, súc podľa § 212 ods. 1 O. s. p. dôvodmi odvolania viazaný, dospel k záveru, že okresný súd dôvodne a v správnej výške priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania; preto rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne s odkazom na § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. Vedľajší účastník bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, trovy odvolacieho konania si uplatnil, ale nesprávne vyčíslil, keďže vychádzal z predmetu konania vo výške 230,32 €. Súd je však pri rozhodovaní o trovách konania viazaný návrhom (§ 151 ods. 1 O. s. p.), a to i v prípade, že trovy konania nie sú vyčíslené v správnej výške. Preto odvolací súd vedľajšiemu účastníkovi za úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa - priznal náhradu trov konania len v uplatnenej sume 9,96 € (hoci by mu vzhľadom na predmet konania, predstavujúci sumu 522,06 €, prináležala za jeden úkon právnej služby vyššia odmena) spolu s režijným paušálom v sume 8,39 € a 20 % DPH, a teda trovy odvolacieho konania vedľajšieho účastníka v celkovej sume 22,02 €, na zaplatenie ktorých zaviazal

v odvolacom konaní neúspešného navrhovateľa. Vedľajší účastník požiadal o zaplataenie náhrady trov konania na účet jeho právneho zástupcu, vedený v Tatra banka, a.s. Lučenec, č. ú.: 2620036847/1100, VS: 8842214.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.